

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra NORDISKE DIGTE (1807)

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter III", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter III*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN , 1926-1930, s. 405. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl03val-shoot-idm140634326103328/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter III

- logiske Forestillinger hos Digteren; »men det var ifølge begge Eddaer Tingenes Vætter, der selv raadede for Tilbageholdningen af deres skadende Kraft, hvis Eder Frygg modtog.« (Grundtvig).
- 148 *Valaskjalf* se Note til II, S. 55.
- 149 *Baleigur* et af Odins Navne i Edda. Forklares af Resen som den »som raader for Lue og Ild«.
Sleipner Odins ottetodede Hest.
Urdur Urds Kilde ved Ygdrasils Rod, hvor Nomerne havde Sæde.
- 150 *Ægir* se Note til S. 44.
- 151 *Aske Støv*.
- 152 *Eikthirner* Hjerten, der staar paa Valbals Tag. Fra dens Talsker flyder Draaber, som falder i Hvergelmer ved Ask Ygdrasils tredie Rod; heraf opstaar de 13 Floder, som flyder om Asernes Land (Edda, 35. Fabel). *Eikthirners Takker* er altsaa de ferske Vandc modsat *Havets Væld*.
som hersker over lyse Alfes Hiem det var ikke Freya, men Freyr, som herskede over Alfene.
Askurs Børn Menneskene. Se S. 85-86.
- 153 *trænger daglig til din vise Hælp* S. 99 og Noten dertil.
- 154 *Surtur* Vogteren af Uldverdenen Muspelheim.
- 157 *en Hex* Angerbode. Se S. 72-73.
- 159 *Røgløshed* overfor Abrahamsons Paatale af denne Gloss se bemærkede Oehl. (Svar til Abrahamson S. 76-77): »*Røgløshed* er et Ord, som jeg har funden hos den gamle classiske danske Skribent Anders Sørensen Wedel, bekiendt for sit rene Sprog. Jeg fandt det skønnere end *Ryggesløshed*, derfor valgte jeg det; og dets Diffinition ligger i den hosføiede poetiske Forklaring.« I Vedels Saxo (S. CXIX) betyder *røgløs* sorgløs, ligegyldig; senere: ugudelig, fordærvet. Med Røg, hvoraf Oehl. udleder det, har Ordet ikke noget at gøre.
slænger om som Barnet ∴ som Barnet, naar det kaster sit Legetøj fra sig i Uartighed.
qvæl med Forekastelser mig ei pin mig ikke med Bebrejdelser. To almindelige Germanismer, som Sprog-

- rensøren Abrahamson hebrejdede Oehl., men som Dig-
teren forsvarede.
- 160 *Værltys Lygtemænd.*
- 161 *paa Hler Ægirs Æde Lokes Optræden* her, der blev den
nærmeste Anledning til hans Straf, skildres i den
ældre Edda i Digtet Lokasenna, som iøvrigt forudsæt-
ter, at Baldur er død, da Ægirs Gæstebud holdes.
Da jeg en Jothun sendte Edda, 36. Fabel.
- 162 *du mig Ydun skaffed* Oehl. fremstiller bestandig Ut-
garde-Loke som Hovedmanden for alle Anslagene mod
Aserne. Det var dog ikke ham, men Jætten Tiase, der
i en Ørns Skikkelse tvang Loke til at lokke Ydun
udenfor Asgaard, og som derpaa bortførte hende. Gæ-
derne begyndte nu at ældes; de opdagede, at Loke bar
Skylden for Yduns Forsvinden og truede ham til at
hente hende tilbage fra Trymheim, hvilket ogsaa lyk-
kedes. (Edda, 51.—52. Fabel).
*skaffed til Forsoning Gullinbørst — Skydblader, Miol-
ner* Dette skete dog ved en anden Lejlighed, hvorom
Eddas 59. Fabel fortæller: Loke havde listet sig til at
klippe Haaret af Sif, Thors Hustru, og maatte til For-
soning skaffe forskellige Kostbarheder fra nogle Dvær-
ge, som hed Ivaldisønerne; herimelem var Freyrs
Skib Skydblader. Ved List fralokkede Loke yderli-
gere fra et Par andre Dværge, Eitre og Brok, tre an-
dre Skatte: Galten Gullinbørst, Ringer Draupner og
Hammeren Miolner.
- 166 *lokke (thi — For intet hedder jeg et Loke)* Oehl. for-
svarede dette Ordsprog overfor Abrahamsons Kritik,
idet han hævdede, at »alle Nomina propria ere oprin-
delige Nomina appellativa« (Svar til Abr. S. 47). 1833
udgik den omstridte Parentes.
- 167 *Halveparten af de Slagne* se Note til S. 132.
- 168 *Bierghald* Klippe.
- 169 *Vaner* Vanerne var den anden store Gudeæt; til dem
hørte Niord, Freyr og Freya.
- 170 *Dællinger, Dør* Dværgenes Navne er hentet fra For-
tegnelsen i Snorres Edda.
Spig Spiger, Søm.